

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙
รายวิชา สังคมศึกษา (สาระเศรษฐศาสตร์)
รหัสวิชา ส ๓๒๑๑๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เศรษฐกิจระหว่างประเทศและการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ
เรื่อง เศรษฐกิจระหว่างประเทศและการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ
ผู้สอน นางสาวมณฑาทิพย์ วรรณศิลป์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕
เวลา ๑๐ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญ

รัฐบาลมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยการใช้นโยบายการเงิน การคลัง ในการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ การสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ รักษาดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ แทรกแซงราคา ควบคุมราคา และสร้างความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ

๒. ตัวชี้วัด (ส. ๓.๒ ม. ๔-๖ /๒ และ ม. ๔-๖ /๓)

ม. ๔-๖ /๒ วิเคราะห์ผลกระทบของการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีผลต่อสังคมไทย

ม. ๔-๖ /๓ วิเคราะห์ผลดี ผลเสียของความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ในรูปแบบต่างๆ

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบาย การค้า การลงทุน และการเงินระหว่างประเทศ (K)

๒. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเงินระหว่างประเทศ กลไกการชำระเงินและ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา
ระหว่างประเทศ (P)

๓. จำแนกลักษณะดุลการชำระเงิน การบันทึกรายการในดุลการชำระเงิน และการแก้ไข
ดุลการชำระเงิน (P)

๔. อธิบายและวิเคราะห์ปัจจัยและผลกระทบเศรษฐกิจที่มีผลต่อการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจของประเทศ (K)

๕. จำแนกบทบาทความสำคัญขององค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่สำคัญ ที่มีผลกระทบกับ
ประเทศไทย (P)

๖. สนใจศึกษาเพื่อเพิ่มเติมความรู้เรื่องการค้าระหว่างประเทศ โดยเห็นประโยชน์ที่จะเกิดต่อตนเอง
ทั้งปัจจุบันและอนาคต (A)

๔. สาระการเรียนรู้

๔.๑) การค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ

๔.๒) การเงินระหว่างประเทศ

๔.๓) ดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ

๔.๔) การเปิดเสรีทางเศรษฐกิจของไทยในยุคโลกาภิวัตน์

๔.๕) องค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่สำคัญในภูมิภาคต่างๆ ของโลก

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๕.๑ ความสามารถในการสื่อสาร

๕.๒ ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์ - สังเคราะห์
- ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
- ทักษะการคิดแก้ปัญหา

๕.๒ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการทำงานกลุ่ม

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๒. มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑-๒ เรื่อง การค้าระหว่างประเทศ

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- ๑) ครูชี้แจงเนื้อหาและตัวชี้วัดที่จะเรียนในชั่วโมง
 - ๒) ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง เศรษฐกิจระหว่างประเทศ จำนวน ๒๐ ข้อ
 - ๓) ครูนำภาพตัวอย่างของสินค้าจากต่างประเทศที่เข้ามาขายในประเทศไทยและสินค้าของไทยส่งออกไปขายยังต่างประเทศ ให้นักเรียนได้ชม ตั้งคำถามกระตุ้นความคิด เช่น
 - เพราะเหตุใด ไทยต้องส่งสินค้าเหล่านี้ออกไปขายยังต่างประเทศและทำไมต้องสั่งซื้อสินค้าเหล่านี้เข้ามาในประเทศไทย
- ให้นักเรียนได้ตอบ ตามความคิดเห็นอย่างอิสระ

ขั้นสอน (กระบวนการค้นคว้า , กระบวนการคิดวิเคราะห์ , การบรรยาย)

- ๑) แบ่งนักเรียนออกเป็น ๓ กลุ่ม โดยให้แต่ละกลุ่มศึกษาข้อมูล เรื่อง การค้าระหว่างประเทศ จากหนังสือเรียนเศรษฐศาสตร์ หรือใบความรู้ หรือแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ โดยกำหนดประเด็นให้นักเรียนทำการศึกษาในประเด็น ต่อไปนี้

๑. สาเหตุของการค้าระหว่างประเทศ
๒. นโยบายการค้าระหว่างประเทศ
๓. ดุลการค้าระหว่างประเทศ

- ๑) ให้แต่ละกลุ่มสรุปผลการศึกษานำเสนอหน้าชั้นเรียน
- ๒) จากนั้นครูอธิบายสรุปเป็นความรู้เพิ่มเติม โดยใช้ Power Point ประกอบการบรรยาย

ขั้นสรุป

๑) นักเรียนร่วมกันสรุป การค้าระหว่างประเทศ ทั้ง ๓ ประเด็นดังกล่าว ในรูปแบบแผนผังความคิด แล้วบันทึกลงในสมุด

ชั่วโมงที่ ๓-๔ เรื่อง การลงทุนระหว่างประเทศ

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑) ครูนำภาพโรงงานผลิตรถยนต์ , โรงงานผลิตอาหารแปรรูป ให้นักเรียนได้ชม และครูตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงทุนระหว่างประเทศ เช่น

- การที่ต่างประเทศเข้ามาลงทุนในประเทศไทยนักเรียนคิดว่าประเทศได้ประโยชน์หรือเสียประโยชน์อย่างไรบ้าง

ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นตามพื้นฐานความรู้ประสบการณ์ของตนเอง

ขั้นสอน (กระบวนการสืบค้น , กระบวนการวิเคราะห์ , การบรรยาย)

๑) ครูและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับการลงทุนระหว่างประเทศของไทย โดยให้นักเรียนร่วมกันสืบค้น ข้อมูลการลงทุนระหว่างประเทศของไทยว่า ประเทศไทยได้มีการลงทุนในต่างประเทศประเภทใดบ้าง และประเทศใดบ้างที่เข้ามาลงทุนในประเทศไทยมากที่สุดและมีการลงทุนในประเทศใดบ้าง

๒) หลังการสืบค้น ครูสุ่มนักเรียนออกมานำเสนอข้อมูลหน้าชั้นเรียน

๓) ให้นักเรียนร่วมกันสืบค้นเกี่ยวกับ การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์และการลงทุนโดยตรง ว่ามีลักษณะอย่างไร และ ประเทศไทยจะได้รับผลประโยชน์อย่างไรบ้างกับการลงทุนทั้งโดยตรงและโดยอ้อม

๔) หลังการสืบค้น ครูสุ่มนักเรียน ๒ คนออกมานำเสนอข้อมูลหน้าชั้นเรียน โดยให้

- นักเรียนคนที่ ๑ นำเสนอเรื่อง การลงทุนโดยตรง และผลประโยชน์ที่ประเทศจะได้รับจากการลงทุนโดยตรง
- นักเรียนคนที่ ๒ นำเสนอเรื่อง การลงทุนโดยอ้อม และผลประโยชน์ที่ประเทศจะได้รับจากการลงทุนโดยอ้อม

โดยมีครูคอยแนะนำเพิ่มเติมให้สมบูรณ์

ขั้นสรุป

๑) ครูให้นักเรียนสรุป การลงทุนระหว่างประเทศ ในประเด็น ต่อไปนี้

- การลงทุนการลงทุนโดยตรง และผลประโยชน์ที่ประเทศจะได้รับจากการลงทุนโดยตรง
- การลงทุนโดยอ้อม และผลประโยชน์ที่ประเทศจะได้รับจากการลงทุนโดยอ้อม

โดยให้บันทึกลงในสมุด

ชั่วโมงที่ ๕-๖ เรื่อง การเงินระหว่างประเทศ

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑) ครูนำภาพเงินตราต่างประเทศของประเทศต่าง ๆ เช่น เงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกา เงินยูโร เงินหยวน และเงินเยน มาให้นักเรียนได้ชม แล้วตั้งคำถามให้นักเรียนได้ตอบ ว่าภาพเงินเหล่านี้ เป็นตราของประเทศใดบ้าง แล้วโยงเข้าสู่บทเรียน

ขั้นสอน (กระบวนการสืบค้น , กระบวนการวิเคราะห์ , การบรรยาย)

๑) ครูสนทนาเกี่ยวกับเงินตราต่างประเทศที่ได้นำภาพมาให้นักเรียนได้ชม แล้วตั้งคำถามให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ว่า เราได้เงินตราต่างประเทศเหล่านี้มาได้อย่างไร และเงินตราต่างประเทศมีความสำคัญกับชีวิตประจำวันเราหรือไม่อย่างไร และมีความสำคัญกับประเทศหรือไม่อย่างไร

๒) ให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและตอบโดยอาศัยประสบการณ์ของนักเรียนเอง

๓) ครูอธิบายเพิ่มเติมและยกตัวอย่างให้นักเรียนได้เข้าใจ

๔) ให้นักเรียนได้ศึกษาข้อมูล เกี่ยวกับ ระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ว่ามีกี่ระบบ การแลกเปลี่ยนและปัจจุบันประเทศไทยใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบใด แล้วบันทึกลงในสมุดบันทึก

๕) ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น ๒ กลุ่ม ให้ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล จากหนังสือเรียน และในใบความรู้หรือแหล่งเรียนรู้ใน **Internet** เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงค่าเงินในประเทศ ในประเด็นต่อไปนี้

กลุ่มที่ ๑ ศึกษาค้นคว้าเรื่อง การเปลี่ยนแปลงค่าเงินในลักษณะ เงินแข็งค่า

กลุ่มที่ ๒ ศึกษาค้นคว้าเรื่อง การเปลี่ยนแปลงค่าเงินในลักษณะ เงินอ่อนค่า

แล้วให้นักเรียน นำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยมีครูคอยแนะนำและเพิ่มเติมให้สมบูรณ์

ขั้นสรุป

๑) ครูให้นักเรียนสรุป การเงินระหว่างประเทศ ในประเด็น ต่อไปนี้

- ระบบอัตราแลกเปลี่ยน
 - การเปลี่ยนแปลงค่าเงินในลักษณะ เงินแข็งค่า และเงินอ่อนค่า
- โดยให้สรุปในรูปแบบ แผนผัง

๒) ให้นักเรียนทุกคนค้นคว้า อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่สำคัญโดยเทียบกับเงินบาทไทย

ดังนี้ - อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาท กับ เงินดอลลาร์สหรัฐ , เงินปอนด์ , เงินยูโร , เงินหยวน
เงินเยน และเงินวอน

- อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาท กับ เงินตราของประเทศในอาเซียน

โดยบันทึกข้อมูลที่ค้นคว้าได้ลงในสมุดบันทึก

ชั่วโมงที่ ๗-๘ เรื่อง ดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ และ การเปิดเสรีทางเศรษฐกิจของไทยในยุคโลกาภิวัตน์

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑) ครูให้นักเรียนดูภาพสินค้าจากต่างประเทศ เช่น กระเป๋าแบรนด์เนม รถยนต์ต่างประเทศ และสินค้าที่ประเทศไทยส่งออกไปขายยังต่างประเทศ เช่นทุเรียน , มะม่วง แล้วตั้งคำถามให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์ ดังนี้

- ถ้าคนไทยและคนต่างชาติ ต่างซื้อ-ขายสินค้า ระหว่างประเทศ ต้องซื้อด้วยเงินตราสกุลใด และการซื้อ-ขายนั้น จะส่งผลกระทบต่อการค้า – การเงินและเศรษฐกิจของประเทศไทยอย่างไรบ้าง
- ให้นักเรียนร่วมกันตอบตามประสบการณ์ของแต่ละคน ครูโยงเข้าสู่บทเรียน

ขั้นสอน (กระบวนการสืบค้น , กระบวนการวิเคราะห์ , การบรรยาย)

- ๑) . ครู เขียนคำว่า ดุลการชำระเงิน บนกระดาน
- ๒) ให้นักเรียนร่วมกันศึกษาค้นคว้า ข้อมูล จากหนังสือเรียน และใบความรู้ที่แจกให้หรือค้นคว้าจากสื่อ Internet ตามหัวข้อดังนี้

- ความหมายของดุลการชำระเงิน
- ลักษณะหรือประเภทของดุลการชำระเงิน
- ดุลการชำระเงินเกินดุล
- ดุลการชำระเงินขาดดุล
- ดุลการชำระเงินสมดุล

แล้วสรุปจดบันทึก จากนั้นครูสุ่มนักเรียนจำนวน 4-5 คนออกมาสรุปผลของการศึกษาให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน

๓) ครูอธิบายสรุปเพิ่มเติมโดยใช้ Power point ประกอบการบรรยาย เรื่อง ดุลการชำระเงิน

๔) . ครูให้นักเรียนร่วมกันศึกษาเกี่ยวกับ การบันทึกรายการในดุลการชำระเงินในหัวข้อต่อไปนี้

- บัญชีเดินสะพัด
- บัญชีเงินโอนและบริจาค
- บัญชีทุนเคลื่อนย้าย
- บัญชีทุนสำรองระหว่างประเทศ

โดยครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มศึกษาสรุปความรู้ความเข้าใจแบบย่อและกะทัดรัดได้ใจความ มาเป็นข้อมูลนำเสนอความรู้แก่เพื่อนในชั้นเรียน จากนั้นร่วมกันสรุปความเข้าใจบันทึกเป็นแผนภาพ

๕) ครูสุ่มตัวอย่าง นักเรียน ออกมานำเสนอแผนภาพ หน้าชั้นเรียน ๒ คน โดยให้คำแนะนำหรือเสริมเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น หลังจากนั้น นักเรียนสรุปแผนภาพที่ถูกต้อง ลงในสมุดบันทึก

๖) ครูให้นักเรียนศึกษาและ ร่วมกันสืบค้นความรู้เรื่อง วิวัฒนาการของการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจในยุคโลกาภิวัตน์ จากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ อย่างหลากหลาย

๗) ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๑ เรื่อง ผลกระทบของการเปิดเสรีการค้าต่อเศรษฐกิจไทย หลังจากทำใบงานเสร็จแล้วให้นักเรียนร่วมกันเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหา

สรุป

นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้ ดังนี้

- เรื่อง ดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ ให้นักเรียนสรุปเป็นแผนภาพลงในสมุดบันทึก

- สรุปผลการวิเคราะห์ ผลกระทบของการเปิดเสรีการค้าต่อเศรษฐกิจไทย แล้วออกแบบเป็นแผนภูมิภาพลงในสมุดบันทึก

ชั่วโมงที่ ๙ - ๑๐ เรื่อง องค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่สำคัญในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑) ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับองค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่ไทยมีส่วนร่วมและมีบทบาทสำคัญ แล้วให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่าง และบอกประโยชน์ที่ไทยได้รับจากการเข้าร่วม หรือเป็นสมาชิก แล้วครูโยงเข้าสู่บทเรียน

ขั้นสอน (กระบวนการสืบค้น , กระบวนการกลุ่ม , การบรรยาย)

- ๑) นักเรียนแบ่งกลุ่ม ออกเป็น ๑๑ กลุ่ม เพื่อศึกษาและค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับองค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่สำคัญในภูมิภาคต่างๆ ของโลก ดังนี้
 - กลุ่มที่ ๑ ศึกษาและค้นคว้าข้อมูลเรื่อง องค์การการค้าโลก (World Trade Organization : WTO)
 - กลุ่มที่ ๒ ศึกษาและค้นคว้าข้อมูลเรื่อง สหภาพยุโรป (European Union : EU)
 - กลุ่มที่ ๓ ศึกษาและค้นคว้าข้อมูลเรื่อง ข้อตกลงการค้าเสรีอเมริกาเหนือ (North America Free Trade Agreement : NAFTA)
 - กลุ่มที่ ๔ ศึกษาและค้นคว้าข้อมูลเรื่อง กลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (Asia-Pacific Economic Cooperation : APEC)
 - กลุ่มที่ ๕ ศึกษาและค้นคว้าข้อมูลเรื่อง สมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations : ASEAN)
 - กลุ่มที่ ๖ ศึกษาและค้นคว้าข้อมูลเรื่อง กลุ่มโอเปก (Organization of the Petroleum Exporting Countries : OPEC)
 - กลุ่มที่ ๗ ศึกษาและค้นคว้าข้อมูลเรื่อง ธนาคารระหว่างประเทศเพื่อการบูรณะและพัฒนา หรือ ธนาคารโลก (International Bank for Reconstruction and Development : IBRD)
 - กลุ่มที่ ๘ ศึกษาและค้นคว้าข้อมูลเรื่อง กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund : IMF)
 - กลุ่มที่ ๙ ศึกษาและค้นคว้าข้อมูลเรื่อง ธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank : ADB)
 - กลุ่มที่ ๑๐ ศึกษาและค้นคว้าข้อมูลเรื่อง การประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา (United Nations Conference on Trade and Development : UNCTAD)
 - กลุ่มที่ ๑๑ ศึกษาและค้นคว้าข้อมูลเรื่อง การรวมกลุ่มอนุภาคที่ประเทศไทยมีบทบาทสำคัญ (เขตเศรษฐกิจสามฝ่ายอินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย โครงการสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ ความร่วมมือ

ทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง)

- ๒) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มวางแผนการศึกษาและค้นคว้าจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ อย่างหลากหลาย
- ๓) นักเรียนแต่ละกลุ่มรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาและค้นคว้าจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อร่วมกันอภิปรายและสรุปความรู้ ตามประเด็นที่ครูกำหนด ดังนี้
 - ความเป็นมา และความสำคัญ
 - นโยบายทางเศรษฐกิจที่สำคัญ
- ๔) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มวางแผนการนำเสนอผลงานของกลุ่มอย่างสร้างสรรค์ แล้วคัดเลือกตัวแทนที่มีความสามารถในการพูด หรือนำเสนอผลงานได้เข้าใจง่าย ออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนในชั่วโมงต่อไป (ครูแจ้งให้นักเรียนทุกกลุ่มจัดทำเอกสาร แผ่นพับ เพื่อประกอบการนำเสนอผลงาน และแจกให้เพื่อนกลุ่มอื่นด้วย หรือแจกเป็นรายบุคคล)
- ๕) นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบงานที่ ๒ เรื่อง เรื่อง องค์การทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ส่งครู

สรุป

- ๑) ให้นักเรียนร่วมกันสรุป องค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่สำคัญในภูมิภาคต่างๆ ของโลก และประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกในองค์การใดบ้าง โดยสรุปเป็นแผนภาพ ลงในสมุด
- ๒) นักเรียนทำแบบทดสอบ เรื่อง เศรษฐกิจระหว่างประเทศ

๘. การวัดและประเมินผล

๘.๑ วิธีวัด

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน ๒. ชักถามความรู้ ๓. ตรวจสมุด เป็นรายบุคคล ๔. ตรวจผลงานกลุ่ม/เดี่ยว	ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๘.๒ เครื่องมือวัดและประเมินผล

ด้านที่วัด	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมินผล
ด้านความรู้ (K)	--นักเรียนทำแบบทดสอบ - ครู/กลุ่มเพื่อนซักถามความรู้ - นักเรียนส่งชิ้นงาน /สมุด - นักเรียนส่งใบงาน	- แบบทดสอบ - แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนรายบุคคล/รายกลุ่ม (ระหว่างเรียน)	- ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์ - ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)	- นักเรียน ส่งสมุด/ใบงาน -นักเรียนทำกิจกรรมกลุ่มในหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย - นักเรียนทำชิ้นงานส่ง	-แบบประเมินใบงาน/สมุด - แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนรายบุคคล/รายกลุ่ม (ระหว่างเรียน)	- ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
ด้านทักษะกระบวนการ (P)	-นักเรียนทำกิจกรรมกลุ่มในหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย	- แบบประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่ม - แบบประเมินผลงาน/ชิ้นงาน (รายกลุ่ม/รายบุคคล)	- ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๙.๑ สื่อการเรียนรู้

- ๑) หนังสือเรียน เศรษฐศาสตร์ ม.4-6
- ๒) ใบความรู้สรุป เรื่อง เศรษฐกิจระหว่างประเทศและการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ
- ๓) ใบงานที่ ๑ เรื่อง ผลกระทบของการเปิดเสรีการค้าต่อเศรษฐกิจไทย
- ๔) ใบงานที่ ๒ เรื่อง เรื่อง องค์การทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
- ๕) สื่อ Power Point เรื่อง เศรษฐกิจระหว่างประเทศและการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ

๙.๒ แหล่งการเรียนรู้

- ๑) ห้องสมุด
- ๒) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ
<http://www.mof.go.th>
<http://www.idis.ru.ac.th>
<http://www.mfa.go.th/business/1092.php>
<http://www.itd.or.th/th/comment/reply/354>

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นางสาวมณฑกาญจน์ ฉกรรจ์ศิลป์)

บันทึกผลหลังสอนแผนการจัดการเรียนรู้ที่....๙.....

หน่วยการเรียนรู้ที่.....๙.....เรื่อง .เศรษฐกิจระหว่างประเทศและการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ

รหัสวิชา ส ๓๒๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา ๓ (สาระเศรษฐศาสตร์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕

ชื่อผู้สอน นางสาวมณฑาทาญจน์ ฉกรรจ์ศิลป์

๑. ผลการจัดการเรียนรู้ ทุกด้าน (K, A,P)

ห้อง	จำนวนนักเรียน	จำนวนนักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมิน			จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ประเมิน (ร้อยละ)
		ระดับดี (ร้อยละ)	ระดับปานกลาง (ร้อยละ)	ระดับปรับปรุง (ร้อยละ)	
ม. ๕/๑					
ม. ๕/๒					
ม. ๕/๓					
ม. ๕/๔					
ม.๕/๕					
ม.๕/๖					
ม.๕/๗					

๒. ผลการประเมินพฤติกรรมระหว่างเรียน

.....

.....

.....

๓. ปัญหาและอุปสรรคระหว่างสอน

.....

.....

.....

๔. แนวทางแก้ไขและข้อเสนอแนะ

.....

.....

ลงชื่อ..... ครูผู้สอน

(นางสาวมณฑาทาญจน์ ฉกรรจ์ศิลป์)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

9. ผลการชำระเงินประกอบด้วยบัญชีต่างๆ ที่สำคัญ ยกเว้นบัญชีใด
 - ก. บัญชีเงินทุน
 - ข. บัญชีเดินสะพัด
 - ค. บัญชีบริจาค
 - ง. บัญชีทุนสำรองระหว่างประเทศ
 10. เหตุผลสำคัญที่ทำให้เกิดอัตราการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศคือข้อใด
 - ก. การกำหนดนโยบายของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ
 - ข. มีการค้าระหว่างประเทศ และแต่ละประเทศต่างก็มีหน่วยเงินตราไม่เหมือนกัน
 - ค. มีการลงทุนระหว่างประเทศ และแต่ละประเทศต่างก็มีหน่วยเงินตราไม่เหมือนกัน
 - ง. มีการชำระเงินระหว่างประเทศ และแต่ละประเทศต่างก็มีหน่วยเงินตราไม่เหมือนกัน
 11. ในระยะยาวการเคลื่อนย้ายเงินทุนประเภทใดก่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด
 - ก. การลงทุนทางตรง
 - ข. การลงทุนทางอ้อม
 - ค. เงินกู้ต่างประเทศ
 - ง. การลงทุนทางการเงิน
 12. ข้อใดเป็นการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจขั้นต้น
 - ก. ตลาดร่วม
 - ข. เขตการค้าเสรี
 - ค. สหภาพศุลกากร
 - ง. สหภาพเหนือชาติ
 13. ธนาคารโลกถือกำเนิดขึ้นจากวัตถุประสงค์ใด
 - ก. เปิดเสรีทางการค้าระหว่างประเทศสมาชิกขององค์กร
 - ข. ตัดสินกรณีพิพาททางเศรษฐกิจและการเงินระหว่างประเทศต่างๆ
 - ค. ช่วยประเทศเล็กๆ ในการเจรจาต่อรองทางการค้ากับประเทศใหญ่
 - ง. ให้ความช่วยเหลือประเทศสมาชิกในการฟื้นฟูประเทศหลังสงครามโลกครั้งที่ 2
 14. องค์กรที่มีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาเสถียรภาพทางการเงินระหว่างประเทศที่รองรับการขยายตัวของเศรษฐกิจโลก คือข้อใด
 - ก. ธนาคารโลก
 - ข. องค์การการค้าโลก
 - ค. กองทุนการเงินระหว่างประเทศ
 - ง. ธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย
 15. ข้อใดกล่าว ถูกต้องเกี่ยวกับสหภาพยุโรป
 - ก. ใช้เงินตราสกุลเดียวกัน คือ ปอนด์
 - ข. มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส
 - ค. พัฒนาขึ้นจากองค์การสนธิสัญญาแอตแลนติกเหนือ
 - ง. เป็นความร่วมมือทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม
 16. ผลประโยชน์ที่ประเทศไทยได้รับจากการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มเอเปคคืออะไร
 - ก. มีตลาดการค้ามากขึ้น เป็นผลดีต่อการส่งออก
 - ข. ได้รับความช่วยเหลือทางวิชาการเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ
 - ค. ประเทศในสหภาพยุโรปเข้ามาลงทุนอุตสาหกรรมในประเทศมากขึ้น
 - ง. มีระบบการเงินและการคลังเป็นแบบเดียวกันกับประเทศสมาชิกอื่นๆ

รายวิชาสังคมศึกษา ๔ รหัสวิชา ส ๓๒๑๐๑ ระดับชั้น ม. ๕	ใบความรู้สรุป เรื่อง เศรษฐกิจระหว่างประเทศ และการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ	ชื่อ..... เลขที่.....ชั้น..... นางสาวมณฑาทาญจน์ ฉกรรจ์ศิลป์ ครูผู้สอน
---	---	--

เศรษฐกิจระหว่างประเทศ

1. การค้าระหว่างประเทศ

1.1 สาเหตุของการค้าระหว่างประเทศ ได้แก่

1. ความแตกต่างทางด้านกายภาพ โดยเฉพาะด้านทรัพยากรธรรมชาติ
2. ความแตกต่างด้านความชำนาญในการผลิต

1.2 ประโยชน์ของการค้าระหว่างประเทศ

1. ประเทศผู้นำเข้าได้สินค้าที่ผลิตไม่ได้มาสนองความต้องการในราคาที่ถูกและคุณภาพดี
2. ประเทศผู้ส่งออกขยายตลาดสินค้าให้กว้างขึ้น ทำให้รายได้เข้าประเทศมากขึ้น

1.3 ดุลการค้าระหว่างประเทศ

1. ดุลการค้าระหว่างประเทศ คือ การเปรียบเทียบมูลค่าสินค้าออกกับมูลค่าสินค้าเข้าในระยะเวลา 1 ปี
2. ดุลการค้าแบ่งได้เป็น 3 ลักษณะ คือ
 - ดุลการค้าสมดุล คือ มูลค่าสินค้าออกเท่ากับมูลค่าสินค้าเข้า
 - ดุลการค้าขาดดุล คือ มูลค่าสินค้าออกน้อยกว่ามูลค่าสินค้าเข้า
 - ดุลการค้าเกินดุล คือ มูลค่าสินค้าออกมากกว่ามูลค่าสินค้าเข้า

1.4 นโยบายการค้าระหว่างประเทศ

1. นโยบายการค้าเสรี มีลักษณะสำคัญคือ ส่งเสริมให้การค้าระหว่างประเทศกระทำกันได้โดยเสรี โดยรัฐบาลเข้าไปเกี่ยวข้อง

น้อยมาก คือ

- ใช้หลักการแบ่งงานกันทำ คือ เลือกผลิตสินค้าที่ประเทศมีความชำนาญในการผลิต
- ไม่มีการเก็บภาษีเพื่อคุ้มกัน แต่เก็บภาษีเพื่อเป็นรายได้ของรัฐ
- ไม่มีการให้สิทธิพิเศษหรือไม่มีข้อจำกัดทางการค้ากับประเทศต่างๆ

*ปัจจุบัน ไม่มีประเทศใดใช้นโยบายการค้าเสรี

2. นโยบายการค้าคุ้มกัน มีลักษณะสำคัญคือ รัฐบาลใช้เครื่องมือต่างๆ เพื่อกีดกันการนำเข้าสินค้าเข้าออก ได้แก่

- กำแพงภาษี คือ เก็บภาษีเข้าในอัตราสูง

- การควบคุมปริมาณสินค้าเข้าและออก
- การให้ความอุดหนุนเพื่อคุ้มครองสินค้าอุตสาหกรรมภายในประเทศและส่งเสริมสินค้าออก เช่น ยกเว้นภาษีสำหรับสินค้าออก
- * ประเทศต่างๆใช้นโยบายการค้าคุ้มกันเพื่อ
 - คุ้มครองอุตสาหกรรมภายในประเทศ
 - ป้องกันการท่วมตลาด(กำหนดราคาสินค้าต่ำกว่าทุนในช่วงแรก เมื่อสินค้าติดตลาดจะขึ้นราคาสินค้าภายหลัง)
 - แก้ปัญหาดุลการค้าขาดดุล
 - ช่วยเหลือประเทศในยามฉุกเฉิน เช่น ยามสงครามไม่ให้ส่งสินค้าออกจากประเทศ

2. การแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

1. ความสำคัญของการแลกเปลี่ยนอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ มีผลต่อสินค้าเข้า สินค้าออก ดุลการค้า

1. ถ้าการลดค่าเงินของประเทศ

- ราคาสินค้าออกจะถูกลงในสายตาคนต่างชาติ ทำให้สินค้าออกมีปริมาณเพิ่มขึ้น
- ราคาสินค้าเข้าจะแพงขึ้นในสายตาคนในประเทศ ทำให้สินค้าเข้ามีปริมาณลดลง

2. ถ้ามีการเพิ่มค่าเงินของประเทศ

- ราคาสินค้าออกจะแพงขึ้นในสายตาคนต่างชาติ ทำให้สินค้าเข้ามีปริมาณลดลง
- ราคาสินค้าเข้าจะถูกลงในสายตาคนในประเทศ ทำให้สินค้าเข้ามีปริมาณเพิ่มขึ้น

2. ระบบอัตราแลกเปลี่ยน

1. ระบบอัตราแลกเปลี่ยนคงที่ : รัฐกำหนดให้อัตราแลกเปลี่ยนอยู่ระดับคงที่เป็นเวลานาน

2. ระบบอัตราแลกเปลี่ยนที่ผูกกับเงินสกุลอื่น : รัฐกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนให้คงที่ แต่เปิด โอกาสให้ปรับอัตรา

แบบค่อยเป็นค่อยไปได้บ้างในกรณีที่ขาดดุลการชำระเงินมาก

3. ระบบอัตราแลกเปลี่ยนเสรีหรือลอยตัว : รัฐจะปล่อยให้อัตราแลกเปลี่ยนเคลื่อนไหวอย่างเสรีโดยไม่เข้าไปแทรกแซง

4. ระบบอัตราแลกเปลี่ยนกึ่งลอยตัว : รัฐจะเข้าไปซื้อขายเงินตราต่างประเทศเพื่อปรับอัตราแลกเปลี่ยนให้เคลื่อนไหวไปในทิศทางที่ต้องการได้บ้าง

5. ระบบควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตรา : รัฐเข้าแทรกแซงโดยควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

- ระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบคงที่ไม่มีใช้ในปัจจุบัน

- มีการใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบกึ่งลอยตัวและแบบที่ผูกกับเงินตราสกุลอื่นกันมากในปัจจุบัน
- ระบบการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตรามีไว้ใช้ในประเทศไม่มากนัก

3. ประเทศไทยในปัจจุบัน ใช้อัตราแลกเปลี่ยนแบบลอยตัว

3. ดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ

3.1 ดุลการชำระเงินประเทศ

1. ดุลการชำระเงินเป็นบัญชีแสดงฐานะเศรษฐกิจประเทศโดยเปรียบเทียบระหว่างเงินเข้าประเทศ (รายรับ) และเงินออกจากประเทศ(รายจ่าย)

- ยอดสรุปของบัญชีดุลชำระเงิน(เรียกว่า ทุนสำรองระหว่างประเทศ) แต่ละประเทศจะแจ้งไปให้ทราบ

2. เมื่อเงินเข้าประเทศมีมากกว่าเงินที่ออกนอกประเทศ = ดุลการชำระเงินเกินดุล

- เศรษฐกิจของประเทศจะดี คือมีภาวะเงินเฟ้อ

- ทุนสำรองของประเทศจะเพิ่มขึ้น ส่งผลให้

1. ประเทศสามารถพิมพ์ธนบัตรออกใช้มากขึ้น

2. ระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีเสถียรภาพ(ค่าของเงินประเทศแข็งค่า

3. เศรษฐกิจของประเทศจะมีเสถียรภาพในสายตาของต่างประเทศ

3. เมื่อเงินออกนอกประเทศมากกว่าเงินที่เข้าประเทศ = ดุลการชำระเงินขาดดุล

- เศรษฐกิจของประเทศจะไม่ดี คือมีภาวะเงินฝืด

- ทุนสำรองระหว่างประเทศลดลง ส่งผลให้

1.ระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศของประเทศจะไม่มีเสถียรภาพ(ค่าของเงินประเทศอ่อนค่า)

2. เศรษฐกิจของประเทศไม่มีเสถียรภาพในสายตาต่างประเทศ

3.2 ส่วนประกอบของดุลการชำระเงิน

1. บัญชีเดินสะพัด ประกอบด้วยบัญชีดุลการค้า บัญชีดุลบริดาร์ และบัญชีดุลบริจาค (ดุลเงินโอน)

- ดุลการค้า : แสดงมูลค่าสินค้าออกและสินค้าเข้า

- ดุลบริการ : แสดงมูลค่าบริการระหว่างประเทศ

- ดุลบริจาค : (ดุลเงินโอน)แสดงการรับและให้เงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ

2. บัญชีทุนเคลื่อนย้าย : รายการการลงทุน หรือเงินกู้ข้ามชาติ

3. บัญชีทุนสำรองระหว่างประเทศ : เป็นยอดสรุปของดุลการชำระเงิน

****ทุนสำรองระหว่างประเทศประกอบด้วย เงินตราต่างประเทศ ทองคำ หลักทรัพย์ที่ธนาคารกลางถือไว้ และ สิทธิถอนพิเศษ (SDR)**

ที่น่าสังเกตคือ ไม่มีความสัมพันธ์ว่า ถ้าเกิดขาดดุลตัวใดตัวหนึ่งจะต้องทำให้อีกตัวในบัญชีขาดดุล เช่น ขาดดุลการค้า แล้วต้องขาดดุลการชำระเงิน x - ขาดดุลการค้า แล้วต้องขาดดุลบัญชีเดินสะพัด x - ขาดดุลการชำระเงิน แล้วต้องขาดดุลบัญชีเดินสะพัด x * แต่ที่แน่ๆคือดุลการชำระเงิน กับทุนสำรองระหว่างประเทศจะมียอดเดียวกัน (เกินดุลก็จะเกินดุลทั้งคู่ ขาดดุลก็จะขาดดุลทั้งคู่)

3.3 การแก้ไขปัญหาดุลการชำระเงินขาดดุล

1. การเพิ่มรายได้

- ส่งเสริมให้มีสินค้าขายออกมากๆ โดยลดภาษีขาออก หาดตลาดนอกประเทศ ปรับปรุงคุณภาพสินค้า รัฐบาล ยกเว้นภาษีวัตถุดิบสำหรับสินค้าอุตสาหกรรมในประเทศ
- ชักชวนให้ชาวต่างประเทศเดินทางมาเที่ยวหรือลงทุนมากขึ้น

2. การลดรายจ่าย

- ส่งเสริมให้ประชาชนประหยัด
- ลดการสั่งสินค้าเข้าโดยใช้มาตรการต่างๆ เช่น ตั้งกำแพงภาษี

3. วิธีการอื่นๆ

- ลดค่าเงินของประเทศตน
- กู้ยืมจากต่างประเทศ
- ปรับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ภายในประเทศ เพื่อไม่ให้เงินกู้ต่างประเทศไหลเข้ามามาก

4. การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

4.1 ประเภทของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ

ประเภท	ลักษณะ	ตัวอย่าง
เขตการค้าเสรี (Free Trade Area)	1. ประเทศสมาชิกยอมยกเลิกภาษีศุลกากรและ ข้อจำกัดทางการค้าให้แก่กัน 2. ประเทศที่ไม่ได้เป็นสมาชิกยังคงพบกับภาษี ศุลกากรและข้อจำกัดทางการค้า (ซึ่งประเทศ สมาชิกแต่ละประเทศกำหนดกันเอง)	- สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป (EFTA) - สมาคมการค้าเสรีแห่ง ละตินอเมริกา (LAFTTA) - NAFTA
สหภาพศุลกากร	1. ประเทศสมาชิกยอมยกเลิกภาษีศุลกากรและ ข้อจำกัดทางการค้าให้แก่กัน 2. ประเทศที่ไม่ได้เป็นสมาชิกยังคงพบกับภาษี ศุลกากรและข้อจำกัดทางการค้าซึ่งแต่ละประเทศ สมาชิกจะร่วมกันกำหนดเป็นอัตราเดียวกัน	ประชาคมเศรษฐกิจยุโรป (EEC)
ตลาดร่วม	เปิดโอกาสให้มีการเคลื่อนย้ายสินค้าบริการและ ปัจจัยการผลิตเข้าออกระหว่างประเทศสมาชิกได้ อย่างเสรี	ประชาคมยุโรป (EC)
สหภาพเศรษฐกิจ	เหมือนกับตลาดร่วม นอกจากนั้นประเทศสมาชิกยัง ร่วมกันกำหนดนโยบายเศรษฐกิจส่วนรวม	สหภาพยุโรป (EU)
การรวมกลุ่มทาง เศรษฐกิจอย่าง สมบูรณ์	1. นอกจากเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิตได้อย่างเสรี และกำหนดนโยบายทางเศรษฐกิจร่วมกันแล้วยังใช้ เงินอัตราสกุลเดียวกันด้วย 2. มีสถาบันสูงสุดซึ่งทำหน้าที่สูงกว่าสถาบัน ระดับประเทศ (รัฐบาลกลาง) การรวมกลุ่มแบบนี้จึง เป็นการรวมกลุ่มทางการเมืองอย่างสมบูรณ์	

4.2 ความเป็นมาของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ

1. การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจเริ่มมีความสำคัญมากหลังสงครามโลกครั้งที่ 1(ทศวรรษที่ 1980)โดยที่ช่วงนี้การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจเกิดจาก

1. ประเทศมหาอำนาจมั่งมั่งจะเป็นผู้นำในยุคหลังสงครามโลกครั้งที่ 2
2. ประเทศอังกฤษและประเทศมหาอำนาจในยุคก่อนๆพยายามรักษาอำนาจตนไว้
 - การรวมกลุ่มระยะนี้กลายมาเป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งของสงครามโลกครั้งที่ 2

2. หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 มีการจัดตั้ง

- ข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า(GATT)เพื่อปฏิรูปการค้าของโลกให้เป็นการค้าเสรี
- กองทุนการเงินระหว่างประเทศ(IMF)เพื่อรักษาเสถียรภาพทางการเงินของโลก

3. ทศวรรษที่ 1950-1960 มีการจัดตั้ง

- "ประชาคมเศรษฐกิจยุโรป" (EEC)
- "ประชาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป" (EFTA)
- "สมาคมการค้าเสรีแห่งลาตินอเมริกา" (LAFTA)
- "กลุ่มประเทศผู้ส่งน้ำมันออก" (OPEC)
- "สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้" (ASEAN)

4. ทศวรรษที่ 1980 เป็นต้นมา มีการจัดตั้ง

- "ประชาคมยุโรป" (EC)
- "เขตการค้าเสรีแห่งอเมริกาเหนือ" (NAFTA)
- "เขตการค้าเสรีอาเซียน" (AFTA)

4.3 การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจทั่วไป

1. ธนาคารโลก (World Bank)

- ธนาคารโลกมีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศกำลังพัฒนาทางการเงินและวิชาการ โดยผ่านสถาบันในเครือ เช่น IDA, IFC

- ด้านการเงิน : ธนาคารโลกจะให้เงินกู้ระยะยาว ที่มีดอกเบี้ยต่ำเพื่อให้ประเทศกำลังพัฒนานำไปใช้พัฒนาเศรษฐกิจ

- ด้านวิชาการ : ธนาคารโลกมีบทบาทต่อการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมของประเทศลูกหนี้ เช่น เสนอให้มีแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และเสนอแนวนโยบายในแผนพัฒนาเศรษฐกิจ

2. กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund - IMF)

- ทำหน้าที่ดูแลด้านการค้าและการเงินระหว่างประเทศ โดยดูแลเสถียรภาพอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่าง

ประเทศ และดุลการชำระเงินให้ราบรื่น

****IMF จะให้เงินกู้ระยะสั้นแก่ประเทศสมาชิก เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาเกี่ยวกับดุลการชำระเงินและอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราของประเทศ**

- วิวัฒนาการการรักษาอัตราแลกเปลี่ยน

1. ระบบเบรตตันวูดส์ คือ ใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบคงที่และเทียบค่าเงินของประเทศต่างๆกับค่าเงินดอลลาร์ของสหรัฐอเมริกา

2. ระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบลอยตัว และควบคุม โดยให้อัตราแลกเปลี่ยนขึ้นกับภาวะการณ์ของประเทศสมาชิก โดยเทียบค่าเงินของประเทศกับเงินสกุลใดก็ได้

3. องค์การการค้าโลก (GATT, WTO)

วัตถุประสงค์ ปฏิรูปการค้าของโลกให้เป็นเสรี

- สินค้าที่อยู่ภายใต้ WTO ส่วนมาเป็นสินค้าहतอุตสาหกรรมจากประเทศพัฒนาแล้วไม่รวมสินค้าเกษตรกรรมและผลิตภัณฑ์สิ่งทอ ทำให้ประเทศที่พัฒนาแล้วได้เปรียบ

4. การประชุมว่าด้วยการค้าและการพัฒนาของสหประชาชาติ (UNCTAD)

1. เกิดจากการรวมกลุ่มของประเทศ กลุ่มไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด เพื่อช่วยเหลือด้านการค้าของประเทศกำลังพัฒนา

2. นโยบาย

- เน้นประเทศกำลังพัฒนา

- ให้แต่ละประเทศจัดการด้านเศรษฐกิจของตนอย่างเสรี

- ส่งเสริมให้ประเทศกำลังพัฒนามีการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ

3. มีกลุ่ม 2 กลุ่มใน UNCTAD ที่กำหนดแนวทางของกลุ่มก่อนการประชุม คือ "กลุ่มประเทศ 77" ซึ่งเป็นกลุ่มของประเทศกำลังพัฒนา และ "องค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา" (OECD) ซึ่งเป็นกลุ่มของประเทศพัฒนาแล้ว

4. บทบาทและอิทธิพล

- ผลักดันให้เกิดการให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไป (GSP) ทำให้ประเทศกำลังพัฒนาส่งสินค้าเข้าไปขายยังประเทศที่พัฒนาแล้วได้ในต้นทุนที่ต่ำกว่า

*****สินค้าที่ระบุใน GSP ส่วนมากจะเป็นสินค้าहतกรรมและสินค้าहतอุตสาหกรรม*****

4.4 การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจเฉพาะบางภูมิภาค

1. สหภาพยุโรป (European unity : EU)

- ประเทศสมาชิก 16 ประเทศ คือ ฝรั่งเศส เยอรมนี อิตาลี เบลเยียม เนเธอร์แลนด์ ลักเซมเบิร์ก อังกฤษ เดนมาร์ก ไอร์แลนด์ กรีซ สเปน โปรตุเกส สวีเดน ฟินแลนด์ ออสเตรีย ตุรกี

- สำนักงานใหญ่ กรุงบรัสเซลส์ เบลเยียม

- จุดประสงค์สำคัญ เป็น ต้องการรวมกลุ่มเศรษฐกิจอย่างสมบูรณ์ (ใช้เงินตราสกุลเดียวกันคือ เงินEURO)

2. สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป (Europaen Free Trade Association : EFTA)

- ประเทศสมาชิก 4 ประเทศ คือ นอร์เวย์ ไอซ์แลนด์ สวิตเซอร์แลนด์ ลิกเตนสไตน์
- สำนักงานใหญ่ เมืองเจนีวา สวิตเซอร์แลนด์
- จุดประสงค์สำคัญ เขตการค้าเสรี

3. เขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ (North America Free Trade Area : NAFTA)

- ประเทศสมาชิก 4 ประเทศ คือ สหรัฐอเมริกา แคนาดา เม็กซิโก และ
- จุดประสงค์สำคัญ ร่วมมือกันด้านภาษีนำเข้า การลงทุนและการเคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างประเทศ ด้านพลังงานและการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา ***NAFTA มีลักษณะเป็น "กึ่งตลาดร่วม" ***

4. กลุ่มตลาดร่วมอเมริกากลาง (CAEI)

- ประเทศสมาชิก คอสตาริกา เอลซัลวาดอร์ กัวเตมาลา ฮอนดูรัส นิการากัว
- วัตถุประสงค์เพื่อสร้างตลาดร่วมในกลุ่มสมาชิก

5. สมาคมการค้าเสรีแห่งละตินอเมริกา (LAFTA)

- ประเทศสมาชิก 11 ประเทศ คือ อาร์เจนตินา โคลอมเบีย บราซิล ชิลี โคลัมเบีย เอกวาดอร์ เม็กซิโกปารากวัย เปรู อุรุกวัย เวเนซุเอลา

- วัตถุประสงค์สำคัญ สนับสนุนการค้าเสรีในกลุ่มประเทศ และสนับสนุนให้มีอุตสาหกรรมที่ผลิตสินค้าใช้ร่วมกัน ในการพัฒนาด้านการเกษตร

6. สมาคมอาเซียน (ASEAN)

- ประเทศสมาชิก 10 ประเทศ คือ สิงคโปร์ ไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ บรูไน เวียดนาม พม่า ลาว และกัมพูชา
- สำนักงานใหญ่ เมืองจาการ์ตา อินโดนีเซีย
- จุดประสงค์สำคัญ เป็นเขตการค้าเสรี และร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจ (อุตสาหกรรม เกษตร คมนาคมขนส่ง) รวมทั้งร่วมมือกันด้านสังคมและการเมือง

* อาเซียนมีนโยบายกำหนดให้เอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นเขตสันติภาพเสรีภาพ และความเป็นกลาง

การร่วมมือกันทางอุตสาหกรรมของ ASEAN

1. ประเทศสมาชิกเลือกผลิตชิ้นส่วนหรืออุปกรณ์สินค้าอุตสาหกรรมที่ตนถนัด และส่งขายให้แก่กัน โดยยกเว้นภาษีนำเข้า
2. คัดเลือกและส่งเสริมโครงการอุตสาหกรรมที่เหมาะสมที่จะจัดตั้งในประเทศสมาชิก
 - โครงการแอมโมเนีย ยูเรีย จัดตั้งที่ อินโดนีเซียและมาเลเซีย
 - โครงการปุ๋ยฟอสเฟต จัดตั้งที่ ฟิลิปปินส์
 - โครงการผลิตเครื่องยนต์ดีเซล จัดตั้งที่ สิงคโปร์
 - โครงการหินเกลือโซดาแอช จัดตั้งที่ ไทย

- ความมุ่งหมาย ค่อยๆ คัดค้านการค้าเสรีสำหรับสินค้าส่วนใหญ่ที่ค้าขายกันได้เหลือร้อยละ 5 ภายใน 15 ปี(จรถายเป็นข้อตกลงการค้าเสรีอาเซียน : AFTA)

7. เอเชีย (Asia - Pacific Economic Cooperation : APEC)

- ประเทศสมาชิก 21 ประเทศ คือ ออสเตรเลีย บรูไน แคนาดา อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น มาเลเซีย นิวซีแลนด์ ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ เกาหลีใต้ สหรัฐอเมริกา ไทย สาธารณรัฐประชาชนจีน ใต้หวัน ฮองกง
- จุดประสงค์สำคัญ ส่งเสริมความร่วมมือในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจร่วมกัน ส่งเสริมการค้าเสรีและตั้งรับการรวมเป็นตลาดเดียวของประชาคมยุโรป

8. กลุ่มประเทศผู้ส่งออกน้ำมัน (Organization of Petroleum Exporting Countries : OPEC)

- ประเทศสมาชิก 13 ประเทศคือ อิหร่าน อิรัก คูเวต ซาอุดีอาระเบีย กาตาร์ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ลิเบีย แอลจีเรีย กาบองไนจีเรีย เวเนซุเอลา เอกวาดอร์ อินโดนีเซีย
- จุดประสงค์สำคัญ สร้างอำนาจต่อรองในเรื่องของราคาและเงื่อนไขการขายน้ำมัน

4.5 ผลจากการรวมกลุ่มเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

1. มีการเคลื่อนย้ายทุนเข้าไปกลุ่มประเทศที่มีการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจมากขึ้น เพื่อลดการกีดกันด้านภาษีจากประเทศนอกกลุ่มประเทศ
2. สินค้าส่งออกถูกกีดกันจากประเทศที่ไม่ได้เป็นกลุ่มสมาชิก
3. บางประเทศต้องนำเข้าสินค้าบางประเภทที่จริงๆ แล้วผลิตเองได้ แต่ไม่สามารถแข่งขันกับประเทศในกลุ่มเศรษฐกิจเดียวกันได้

5. ปัญหาการค้าระหว่างประเทศของประเทศกำลังพัฒนา

- 5.1 สินค้าออกเป็นสินค้าเกษตรและวัตถุดิบที่มีราคาต่ำ สินค้าเข้าเป็นสินค้าอุตสาหกรรมที่มีราคาสูง ทำให้ขาดดุลการค้าอย่างมาก
- 5.2 สินค้าออกเป็นสินค้าเกษตรที่ขึ้นกับฤดูกาล ทำให้ได้ผลผลิตน้อย และบางครั้งก็ได้ผลผลิตมากจนราคาตก
- 5.3 สินค้าเกษตรถูกกีดกันจากประเทศพัฒนาแล้ว เช่น สหรัฐฯ ออกกฎหมาย Farm act (ให้เงินอุดหนุนสินค้าเกษตรของตนให้ราคาต่ำกว่าตลาดโลก), ญี่ปุ่นจำกัดโควตาสินค้าเกษตรนำเข้า
- 5.4 องค์การระหว่างประเทศมีนโยบายที่เป็นผลดีต่อประเทศอุตสาหกรรมมากกว่าประเทศยากจน

6. การลงทุนระหว่างประเทศ

ประเทศที่พัฒนาแล้วมักเข้ามาลงทุนในประเทศกำลังพัฒนา เพื่อลดต้นทุนด้านวัตถุดิบและค่าแรง นอกจากนี้ ปัจจุบันยังมีการลงทุนข้ามชาติเพื่อลดปัญหาการกีดกันด้านข้อจำกัดการค้าจากการรวมกลุ่มประเทศ

รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส 32101 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	ใบงานที่ 1 เรื่อง ผลกระทบของการเปิดเสรีการค้าต่อเศรษฐกิจไทย	ชื่อ..... เลขที่.....ชั้น..... ครูผู้สอน : คุณครูมนทกกาญจน์
---	---	---

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ผลกระทบของการเปิดเสรีการค้าต่อเศรษฐกิจไทยจากบทความที่กำหนด

เขตการค้าเสรีและผลกระทบต่อเกษตรกรไทย

การจัดตั้งเขตการค้าเสรีสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับประเทศคู่ค้าและผลกระทบต่อเกษตรกรไทยเป็นประเด็นที่มีการกล่าวถึงและถกเถียงกันมานาน และยังคงต้องมีการกล่าวถึงและถกเถียงต่อไปในอนาคต ตราบเท่าที่ประเทศไทยยังจะต้องมีการเปิดเขตการค้าเสรีกับต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบทวิภาคี ภูมิภาค หรือพหุภาคี ซึ่งมีการลดอัตราภาษีนำเข้าและขจัดอุปสรรคทางการค้าที่มีใช่มายาวนานระหว่างกันและกัน สาเหตุที่จะเป็นเช่นนี้ เพราะไม่มีข้อตกลงการค้าเสรีใดที่จะมีแต่ผู้ได้รับผลประโยชน์โดยไม่มีผู้สูญเสียประโยชน์ใดเลยภายในประเทศ หรือมีแต่ผลกระทบทางบวกโดยไม่มีผลกระทบทางลบต่อผู้ใด

โดยหลักการ เกือบทุกข้อตกลงการค้าเสรีจะต้องมีสาขาอุตสาหกรรมการผลิตและหรือกลุ่มประชาชนผู้บริโภคบางกลุ่มได้รับผลกระทบทางลบ ซึ่งจะต้องได้รับการพิจารณาค่าขึ้นถึงและดูแลให้การช่วยเหลือเสมอ

ประเด็นที่ควรพิจารณาในการสนับสนุนการเปิดเขตการค้าเสรีจึงอยู่ที่ว่าผลประโยชน์ทางบวกต่อเศรษฐกิจส่วนรวมมากกว่าหรือน้อยกว่าผลกระทบทางลบที่เกิดขึ้นหรือคาดว่าจะเกิดขึ้น ถ้าหากผลประโยชน์สุทธินั้นมากกว่า (เป็นบวก) ก็หมายความว่า ข้อตกลงจัดตั้งเขตการค้าเสรีนั้นควรได้รับการสนับสนุนให้ดำเนินการเพราะก่อประโยชน์สุทธิแก่ประเทศและประชาชนโดยส่วนรวม และโดยหลักการรัฐสามารถ นำเงินรายได้จากประโยชน์สุทธินั้นไปสนับสนุนช่วยเหลือหรือชดเชยให้แก่กลุ่มผู้ที่ได้รับผลกระทบนั้นต่อไปได้

ในช่วงระหว่างดำเนินการตามข้อตกลงการเกษตรภายใต้กรอบ WTO รอบอุรุกวัยที่เริ่มในปี 1995 ที่ผ่านมานั้น ได้พบเห็นแล้วว่ากระทรวงต่างๆที่เกี่ยวข้องทั้งพาณิชย์ เกษตร อุตสาหกรรมและต่างประเทศ ต่างได้พยายามทำความเข้าใจกับประชาชนให้เข้าใจในความจำเป็นและประโยชน์ที่จะได้รับทางการค้าและการพัฒนาประเทศจากการเข้าร่วมในข้อตกลงการค้าและข้อผูกพันต่างๆที่ไทยต้องปฏิบัติตามทั้งด้านการลดภาษีและกฎระเบียบทางการค้าที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งความจำเป็นที่เกษตรกรไทยจะต้องปรับตัวเพื่อรองรับกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวด้วย ในขณะเดียวกันได้พบเห็นเช่นกันว่าฝ่ายภาคประชาชน องค์กรเกษตรกรเอกชนพัฒนา สถาบันการศึกษาบางแห่งและหรือกลุ่ม/สถาบันเกษตรกรที่เกี่ยวข้องบางกลุ่ม (เช่น กลุ่มสหกรณ์เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม) ฯลฯ ต่างได้มีการร้องเรียนในเรื่องผลกระทบทางลบของการเปิดเขตเสรีการค้าสินค้าเกษตรดังกล่าวต่อรายได้และความมั่นคงในการประกอบอาชีพของตน หรือในกรณีภายหลัง การดำเนินงานตามแผนการเร่งรัด (Early Harvest Program) การเปิดเสรีสินค้าเกษตร 8 หมวดตามข้อตกลงเขตการค้าเสรีทวิภาคีไทย-จีน ได้พบเห็นเช่นกันว่ามีการกล่าวถึงเกษตรกรผู้เพาะปลูกกระเทียม หอมหัวใหญ่ และผักผลไม้เมืองหนาวทางภาคเหนือของไทยได้รับผลกระทบจากสินค้านำเข้าประเภทเดียวกันดังกล่าวจำนวนมากจากจีนจนส่งผลกระทบต่อรายได้

และความมั่นคงในอาชีพของเกษตรกรไทย ทั้งสองกรณีตัวอย่างข้างต้นชี้ให้เห็นถึงปัญหาผลกระทบต่อเกษตรกรไทยจากการนำเข้าสินค้าอันเนื่องมาจากเปิดตลาดเสรีสินค้าเกษตรกับต่างประเทศที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม ปัญหาของเกษตรกรดังกล่าวได้รับการแก้ไขเยียวยา จนลุล่วงไปได้ด้วยดีในที่สุด

นอกจากนั้น ผลกระทบของข้อตกลงจัดตั้งเขตการค้าเสรีมิได้เกิดเฉพาะกับเกษตรกรและหรืออุตสาหกรรม การผลิตภายในประเทศหนึ่งๆ เท่านั้น แต่ยังอาจส่งผลกระทบไปถึงการส่งออกของประเทศ คู่ค้าเดิมที่อยู่นอก ข้อตกลงฯ ซึ่งอาจต้องสูญเสียส่วนแบ่งการตลาดไปเพราะไม่สามารถแข่งขันได้เนื่องจากต้องเสียภาษีนำเข้าในอัตราที่สูงกว่าประเทศที่มีการจัดทำข้อตกลงทางการค้าระหว่างกัน ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงเป็นที่มาของปรากฏการณ์ที่พบเห็นแพร่ระบาดไปทั่วในปัจจุบัน นั่นคือ การจัดทำข้อตกลง FTA ทวิภาคีระหว่างประเทศต่างๆ ที่มีมากมายไขว้กัน เป็นเสมือนเส้นบะหมี่พันกันไปทั่วโลกด้วยเหตุผลที่ทุกประเทศต่างต้องการรักษาความสามารถในการแข่งขันด้าน ภาษีไม่ให้เสียเปรียบคู่แข่งอื่น จากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจึงอาจคาดการณ์ได้ว่าในอนาคตอันไม่ไกลจากนี้ อัตรา ภาษีนำเข้าสินค้าของประเทศต่างๆ ไม่น่าจะมีความแตกต่างกันมากนักและอาจจะไม่เป็นอุปสรรคกีดกันทางการค้าที่ สำคัญมากเมื่อเปรียบเทียบกับที่เคยเป็นมาในอดีต

การจัดทำข้อตกลง FTA ทวิภาคี นอกจากจะมีผลกระทบต่อภาคการนำเข้า ต่อผู้ผลิตสินค้านำเข้า และต่อ ผู้บริโภคภายในประเทศดังที่กล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีผลกระทบต่อการส่งออก ผู้ผลิตสินค้าส่งออก และผู้บริโภค ภายในประเทศด้วยเช่นกัน ในกรณีการส่งออกนั้น ข้อตกลง FTA ทวิภาคีจะสามารถช่วยขยายการส่งออกของ ประเทศได้ดียิ่งขึ้นถ้าหากอุปสรรคกีดกันทางการค้าสำคัญอื่นๆ ที่ปฏิบัติในประเทศคู่ค้าโดยเฉพาะประเทศที่พัฒนา แล้วได้รับการแก้ไข ได้แก่ การยกเลิกการใช้มาตรการอุดหนุนเกษตรกรและมาตรการอุดหนุนการส่งออกที่บิดเบือน การผลิตและการค้า อย่างไรก็ตาม เป็นที่ทราบกันดีว่าข้อตกลง FTA ทวิภาคีจะไม่รวมการเจรจายกเลิกมาตรการ ปกป้องการเกษตรที่กล่าว แต่จะมีรวมอยู่ในการเจรจาการค้า พหุภาคีภายใต้กรอบ WTO เท่านั้น

เมื่อเป็นเช่นนี้ปัจจัยที่จะกระทบต่อรายได้ของเกษตรกรที่สำคัญในอนาคตจึงได้แก่การใช้มาตรการปกป้อง เกษตรกรในประเทศพัฒนาแล้วซึ่งยังคงอยู่และยังมิได้รับการแก้ไข กอปรกับขณะนี้การเจรจาข้อตกลงการค้าเสรีพหุ ภาควิชาสินค้าเกษตรภายใต้กรอบ WTO รอบโดฮาต้องหยุดชะงักลง ซึ่งจะยิ่งเป็นผลให้โอกาสการเจรจาแก้ไขปัญหาการ อุดหนุนที่บิดเบือนราคาสินค้าเกษตรโลกซึ่งส่งผลกระทบต่อรายได้ของเกษตรกรในประเทศผู้ส่งออกสินค้าเกษตรยิ่ง น้อยลง จากที่กล่าวนี้จึงอาจสรุปได้ว่าความสำเร็จของการเจรจาการค้าพหุภาควิชาสินค้าเกษตรรอบโดฮาภายใต้กรอบ WTO เป็นความหวังของความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาความยากจนของเกษตรกรในประเทศกำลังพัฒนาผู้ส่งออก สินค้าเกษตร

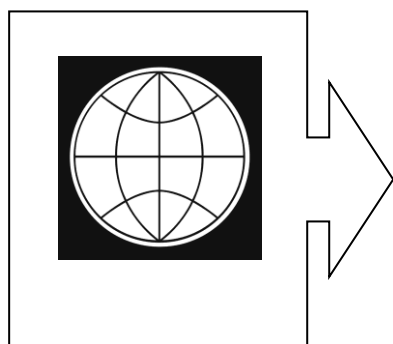
คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ผลกระทบของการเปิดเสรีการค้าต่อเศรษฐกิจไทยจากบทความที่กำหนด

This image shows a full page of white paper with horizontal dashed lines, typical of primary school writing paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส 32101 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	ใบงานที่ 2 เรื่อง องค์การทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ	ชื่อ..... เลขที่.....ชั้น..... ครูผู้สอน : คุณครูมณฑาทิพย์
---	--	--

ตอนที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปเกี่ยวกับการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจที่กำหนดให้ถูกต้อง

วัตถุประสงค์.....

บทบาทหน้าที่.....

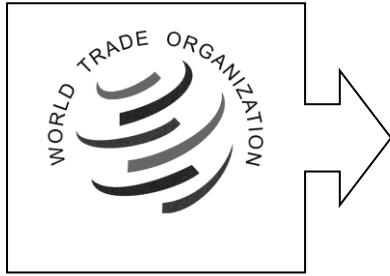
ผลประโยชน์ที่ไทยได้รับ.....

วัตถุประสงค์.....

บทบาทหน้าที่.....

ผลประโยชน์ที่ไทยได้รับ.....

วัตถุประสงค์.....

.....

.....

บทบาทหน้าที่.....

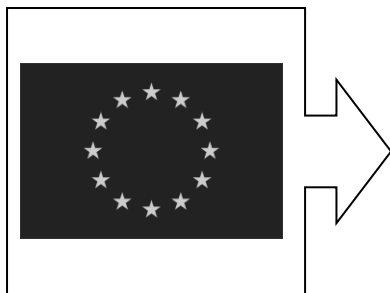
.....

.....

ผลประโยชน์ที่ไทยได้รับ.....

.....

.....

วัตถุประสงค์.....

.....

.....

บทบาทหน้าที่.....

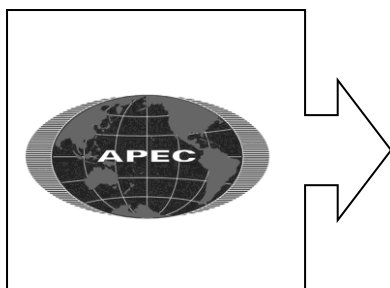
.....

.....

ผลประโยชน์ที่ไทยได้รับ.....

.....

.....

วัตถุประสงค์.....

.....

.....

บทบาทหน้าที่.....

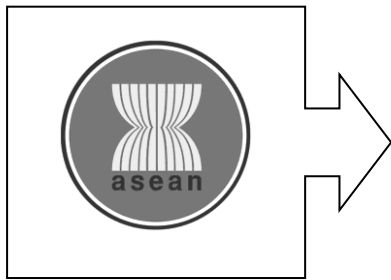
.....

.....

ผลประโยชน์ที่ไทยได้รับ.....

.....

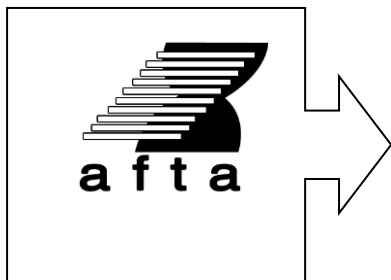
.....

วัตถุประสงค์.....

บทบาทหน้าที่.....

ผลประโยชน์ที่ไทยได้รับ.....

วัตถุประสงค์.....

บทบาทหน้าที่.....

ผลประโยชน์ที่ไทยได้รับ.....

ตอนที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนบอกสาเหตุและรูปแบบของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจให้ถูกต้อง

